

Pomhaj Bóh!

Sy-li spěval,
Pilnje dželaš,
Strowja ēe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj móchny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěvaš,
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Dzén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech ói khmana
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew ēe. P.

Sserbske njedželiske lopjeno.

Budawa ho kóždu žobotu w Gsmolerjez knihicíscíczetni a pěací schtwórlétnej 15.— hr.

Invokavit.

Math. 16, 24: Jesuž džeshe ē ſwojim wucžobníkam:
chze-li ſchtó ſa mnú pschińcž, tón ſam ho ſaprēj
a vſtai ſwoj kſchíž na ho, a pój ſa mnú.

Prěnju njedželu ſwiateho póstneho čaza, wožebiteho do-
pominjecza na Khrystužowę czerpjenje, rospominajmy, tak ma-
ho kſchesčan w ſwojim czerpjenju ſadžeržecz. Ja dyrbiu czer-
pjež, tak praji, ſchtóž žaloscž jako njepſchecželsku móz wobhlada.
ſchecžiwo ſotrejž nicžo njesamóže. Šchtóž ho ē Bohu modli a ho
Bohu dowéri a ho psches to s možami s wýžkoſcze wuhotuje,
tón naukuňje ſtróſchňje rjež: ja móžu czerpjež. Žalo wérjazh
ſchecženjo pak hícheže dale pschińcž dyrbimy; dofelž naſch njeb-
jeſſki Wózjez brémjo na naž kladže a dofelž tych powucži, ko-
trýchž lubuje, ſo bych jich psches czerpjenje ſe kražnoſczi pschinjeſſi,
dha dyrbimy wuſtnež rjež: ja chzu, kaž mój Boh chze, ja chzu
czerpjež. To ſluſcha ē temu, ſo ſa Jesužom ſhodžimy, kaž wón
žam naž wucži: chze-li ſchtó ſa mnú pschińcž, tón ſam ho ſaprēj
a wsmi ſwoj kſchíž na ho a pój ſa mnú!

Chzemý ſa Jesužom ſhodžiež? Sso wě, to wſchitzy chze-
my w tež myſli, ſo bychmy radži tež my tak ſylni w czerpje-
nju a w žaloscži, tak ſtróſchni we wumrjeczu byli, kaž wón.
Psches čzo ē temu móz doſtaſamý? Psches to, ſo ho ſami ſa-
prějemý. Šchtó to rěka: ſam ho ſaprēcž?

Tón druhého ſaprěje, kſz rjeſnje, ſo nima ſ nim nicžo čzi-
niež, ſo njecha nicžo wot njeho wjedžecž, ſo njeſnaje jeho, kaž to
pěr činjescze ſe ſwojim ſenjcem a miſčtom. My ſami ſo ſaprěwamy,
hdž njechamý ſwojeho ſtareho člowjeka wjazy
ſnacž, hdž ſo wot njeho wotřeſnemý.

Pravne ſamoſapřeče pak ſo w tym wopokaže, ſo ſenjewoň
wucžobník ſwoj kſchíž na ho woſmje, ſwoj ſamžny kſchíž, wot
Boha ſa njeho poſtajeny kſchíž, kſchíž, kſz je po jeho možach jemu
pschińcžny, kſchíž, kſz je ē jeho wocžehnjenju ē wěcznemu žiwe-
nju dobry a wužitny.

Wot wboheho czerpjaſeho, kſz kſz běſche woprawdze kſchíž
noſcher, ſo w baſni powjeda, ſo proſchesche Boha, ſo by jemu.
hdž dyrbi kſchíž dale na ho wſacž, tajſi kſchíž daſ, kſz njebh psche-
czežki byl. W ſwojej mudroſczi a dobrociwoſczi Boh tón ſenjew
tuſ proſitwu wuſtlyſhawſhi jemu dovoli, ſo by ſebi ſ tych kſchí-
žow, kſtrýchž běchu wſchelakore ſa ſóždeho člowjeka pschiſprawje-
ne, ſam ſebi tón wuſtvoliſ, kſtrýchž by po jeho měnjenju ſa njeho
najkhwanijschi a najpſchihódnischti byl. Doſho wuſtvolesche a pý-
taſche a pruhovasche jedyn kſchíž po druhim; tón jedyn kſchíž bě-
ſche jemu pschewulki, druhí pscheczežki, ſaſo druhí pschehranith.
Tuž ſkónczniſe ſebi myſlesche, ſo je pravý kſchíž namakaſ — a
hlej, jako ſebi bližſche wobhlada, dha běſche tón ſamžny kſchíž,
kſtrýchž běſche Boh tón ſenjew jemu hižom předy na ramjo po-
ložil — tón wot Boha ſa njeho wuſtvolený a poſtajeny kſchíž bě-
ſche jeniežžy pravý kſchíž byl — a wón jón wſa a wjazy nje-
ſkoržesche, — tak ſo tute powjedanczo ſkónczit.

Tuž naukuňmy, žaloscž, ſ kſtrejž mamý ſo běžicž, jako
ſwoj kſchíž wobhladacž a dovermy ſo Bohu, ſo je jón ſ pra-
wej wóztoſſej wutrobu ſa naž wuſtvoliſ a wſmijmy jón na ho.
Spočatki je czežki. Spominajmy na to, ſo je tež Jesuž pod
czežu czerpjenjow, kſtrejž ſo najprjódžy w Gethſemane na njeho
kladžechu, ſkoró kónz wſak. Ale w modlitwie móz a poſylnjenje
namaka, tak ſo ſaſo ſ proča ſběhnje a pod brémjom kſchíža

dale kroči — won móže jón nožec a won to tež čze. Všmi ſpížy, knížki, džele biliye pschi tým poſtejowacé — na pschiad tež „Pomhaj Boh“.

Budž teholda, o mutroba, s čelom a s zálej dušču
Nět! Bohu knijesej poddata pschi wšchelkem twojim kchižu.
Ach, wojuj! Schtóz njevojuje, tón krónowaný njebudže.
Hamjení.

Woſhadna evangelisazija.

Noviški časťi s nám pschicžje, stare waschnja a nahladnjanicžje, tež wózow wéru a luboſez s zyrkvi. Něchtia trachne, ſak na wjele kónzach ſapocžachu pschecživo kchescžiankej wérje a zyrkvi ſo ſtajecž, ju pchiniacž a ſo wot njeje dželicž! Woſrjedž evangeliſkeje zyrkvi je ſtarva pschecžitnoſez naſta, kž ſo ſkóčnije pschecživo evangeliſej měrjeſche. W naschim ludu — runje tež w ſaffim — ſo ſeſda, kaž by njeſchecžianſtvo, prajmū runjewon pohanſtvo, ſwoju hlowu poſběhnylo. A po wójni, jaſo ſo pschi poſrōče hrydom praschenje dželenje ſtaſta wot zyrkvi ſtaj; ſo heſlo ſaſkyscha: Njeſcže evangeli do luda! Qu- dowe mižionſtvo we wulſich měſtach! Evangelisaziju tež do wžow!

Njeje tole heſlo ſkóčnije tež hacž do naſchich ſerbſkých wžow ſo ſačiſhčaſo, woſebje hđež pod wliwom fabrikow a induſtrije wjetſcha dželba luda ſaſtaſaſhe porjadnje ſe mſchi khdžicž, wózow waschnje džerzecž; haj wſchelazh s zyrkvi ſo ſtu- piču. Š mołom tež zyrkwiſz ſložene woſhadly možy ſawjed- neho ducha psches ſkutkovanje evangeliſtow, kž ſo do nich po- woſtachu, napschecživo dželacž, ſačiſhčaſu.

Schtó ma woſhadna evangelisazija na ſebi? Š duchom Božeho ſtwedčenja a ſ darom duchowneje ſrēčniwoſeze wuhoto- wani mužojo, kž roſymia niz jenož duſche wodžicž ale tež na- pschecživo ſchecžuwanju pschecžiwnikow brónje wjescž, do woſha- dow pschihadžeu, ſo byču duchownemu abo fararjam w jich ejeſkotach ſ pomožy ſtali. Š evangeliom. Naſch krajny biffop je halle psched krotkim ſ nova woſkruežil: „Naſch taſ džiwanje phtazh a namakacž njemóžazh čaſ. njebudže ſkóčnije rihdže druhdže namakacž hacž w ſtarym evangeliu kchescžianſtva, kž na ſo paſ, (ſchtóz je njevuſtaſazh wuſběhovat) po wasch- nju pschipowjedacž, kž je pschemenjazym potrjeboſežam čaſha pschiměrjene. Tole pschipowjedanje paſ jenož potom ſwój kónz dozpije, hdyž ſo ežlowjet ſe ſwojej woſobu zyle ſa njo roſ- kudži.“

Po tém ſo myſl, wuhodženje a wunoſčk ſykeje evangeli- ſazije ſložuje. Š ſamo tež w tutym leče ſo jena a druha ſerbſko- němiska woſhada roſkudži ſ njej ſphtacž.

Zyrkwiſke ſaſtupjeſtvo (pschedſtejjeſerſtvo) ma ſo po po- hnuču a ſ wolu duchowneho ſa nju wuprajicž a duchowneho, kž mjes ſſerbam ſkutkuje a je ſa to woſdarjeny, dobyč phtacž, hdyž je evangeliſazija na dlehe ſložena (4—7 dnjow), po potrje- noſeži ſnanou tež ſnamjeniteho ſwonkowneho evangeliſtu dobyč, woſebje we wjetſich woſhahach! Evangelisator (evangeliſt) pschimědž a ſo wot woſhadných ſ hospodliwoſežu, hotovoſežu a modlerſkim duchom pschitwoſmje. Won džerži pschednoschki we zyrkvi abo wjetſkej ſali, předowanja (bibliſke hodžiny), a pschi- jima tajlich, kž chzedža duchowneje wot njeho radu a pomož.

Pschi dotalných, tež ſerbſkých evangeliſazijach, ſu khoru ſpě- warjow, tež poſauň, ſobu ſkutkowale, kaž ſamóže dobra hudž- ba ducha woſebje poſběhnyč. Pschirunaj tež njebijſke khoru w ſgewjenju ſana! So by ſo wunoſčk ſwěſčik, měle ſo tež

ſpižy, knížki, džele biliye pschi tým poſtejowacé — na pschiad tež „Pomhaj Boh“. Šso wě budža poſtlučatjo ſwolniči, pschi ſhromadžiſnach na kónzu ſa ſaplaczenje trébných wudawlow dobrovólne wopor ſkladowacé. Naprawjenje paſ budže ſ woſhadných a měſtneſ ſobſtejnoscžow wuroſez dýrbjecž, na pschi praschenje, telko ma ſerbſkeho a němiskeho hycž, teho runja hacž w jenej wžy abo dru- hej hycžce we woſhadže.

Na to ſwonkowne ſpominajo čženih dodacž, ſo je na tu- tym, tež na dožahazym pscheproſchenju, tež ſ malym ſapjer- ſami, wjele ſa radženje ležane. Woſhadni maja čaſkajo, žadajo týmle dnjam napschecživo hicž, ſ najmjeñſha tón hóle kchec- ſzijansz ſmyžleny džel a ſa čaſh evangeliſazije i proſtvanii psched Bohom kaž ſ pschichodnym pomhanjom pschi ſhromadži- ſnach ſ ruzy hycž. Wažne je, ſo hibanje naſtanje. Wjes tuteho naprawjenja ſnutkowneho ploda wuwoſtanje. Wono ma ſo džen wote dnja wožitvenje nad (wjele) woſhadnými ſtacž, wob- twjerdženje w powjescži wo ſbožu a ſbóžniku, nowa luboſez ſ Bo- žemu domej a kraleſtwu a ſ ſkutkowanju w luboſči. Duchowny ſnutkowneho mižionſtwa Kircher woſhwědči: „My, kž ſmy ſtuk (evangeliſaziju) w Božim mjenje ſapocželi, njemóžem ſo jeho woſtajicž. My ſmy pschejara žohnowanje naſcheho Boha pschi nim ſ rukomaj namaſacž mohli a Boži wodnych pschi nim pytnyli“.

Wotročk.

W ſlobatſkej rěči ſpížala Kristina Rohova.
(Poſtracžovanie.)

Stare loſtojz ſphtachu ſa ſwojimi hólzami a holzami a ſčinichu je hotowe, hdyž bě nuſne, woſebje hólzow, loſtiz běchu zyle ſchecžerjecži. Potom ſo modlachu a ſpěvachu a ſ tyžaz a ſaſo ſ tyžaz ertow wuſlineža: „W Božim mjenje, Afrika! W Božim mjenje, Afrika!“

Eſlónzo ſo ſačmi psches tu čornu mróčzel. Eſlžo ſaſtachu dželacž, hladachu ſa mróčzelu a džachu: „Loſtojz čahnu domoj!“

Haj, to bě rjany pucž psches krafne živiny hacž ſ morju, rjany tež tych mnoho nowych ſnajomſtow dla, kotrež loſtojz mjes ſobu činjachu. Po pschikafni wjedniſtow dýrbjachu husto a doſho woſpočzowacé; taſ nimale žana ſ loſtojzow ſpróznoſež njeſacžu.

Tu woſhadaču nadobo w doſlokoſci morjo! „Woſpočzowacé!“ rekaſhe pschikafni. Zich mnoho by najradſho dale lecziež chylo; tola wjedniž to nječeřpja. Řeſchidleschla trjebačhu woſpočzinka. Dýrbjachu ſo tež ſ modlitwami poſylnicž.

Wjedniž ſchecħlaču zyle wójſlo. Šchtóz by měl maſu ramu abo ſnadž ſlamane ſchidleschko abo hewač někaſki brach, by to prajicž dýrbjal, zyla ſhromadžiſna by woſčataſa, doniž njeby zyle wuhojeny byl. Někotre to prajachu, druhé njebo- ſedžbovachu do zyla tajſe male ſchlody. To ſo po pucžu wſcho polépſhi! Druhe ſaſo běchu njepoſhlischne. Woſhadači ſchidleschla telko muſhkom woſolo ſo, njemóžachu ſo ſdžerjecž a ſkachu pschezo ſaſo ſa nimi. Napominanje bělých loſtojzow, ſo jenož te morjo pschelečza, kotrež ſebje ſameho ſaprěja a ſwoje žadoscze ſkludža, džesche jim ſ jenym wuchom nutſ, ſ druhim won. — Mało dnjow woſpočzowashe wójſlo pschi mótskim brjóſh; w tutym čaſhu buču tute loſtojz ſak toſte a lehnie, ſo, hdyž ſo ſyde- čhu, wuſných, a, hdyž ujeſpachu, ſukachu ſa muſhkom. Wuſných ſamo pschi wulſej modlerſkej ſhromadžiſnje, haj ſamo, jaſo ſo wſchitke modlachu, nježlyſhesche jich hlož, a ſamo, hdyž ſ druhimi ſpěvachu, myſlachu ſebi jenož na muſhki.

„Potajkim! W mjenje nascheho stvoricela czebnjemu dale!” Tak rěkašche to w lehoje.

„W Božim mjenje, Afrita! W Božim mjenje, Afrita!” volachu tykazh hložow. „Psches morjo czebnjemu domoj!” a wothlóž wotmokwi: „domoj!”

Holž, kotsij běchu pschi rěž měnili, so to nicžo dale njeje, psicheprodežichu žo bórsh, so je morjo wulke, a tak wulke! Dolsko leczachu a nicžo njewohladachu khiba wodu, lutu wodu! Nóžki a khidleschka bučku jim sprózne, hlowežki žo khilachu, wóczka shladowachu tak žadosezivje, ach tak žadosezivje pytajo městacza i wotpocžinkej, a wjednizh volachu jenož pschezo: „Vecjež, lecjež!”

Te, kotrež njeběchu pschi brjosy morja ranow a slamaných khidleschkar ledžbu měle, padachu jena po druhéj dele do seleneje wody. Byli jena strava nitis padnyla, bu khwilu tot wody njehena, potom pak žo s nowej mozu sažo s wody sběhný; tola tamne žo njemóžachu sběhnyc; wone pluwachu a žo satepichu.

Lastojz, kotrež běchu žo s mužkami wuthylake, wostawachu nasad, jena po durhej, najprjedy mały kusł, potom wjetšchi a wjetšchi, jim pobrachovasche mozow. „Czakajče na naž, czakajče!” volachu a proschachu, — tola podarmo; wjednikow pschilaſnja rěkašche: „Vecjež, lecjež!” A to bě Boža pschilaſnja! Bóh da po gloschnej lastojz telko mozy do khidleschkar, so sa pscheleczjenje morja dožahasche. S kóždej mjenštinu bu móz mjenšcha; wone njekmědžachu czakacz a žo kondžicž!

(Pohracžowanje.)

Serbška Boža žlužba w Drježdjanach.

Njedželu Vätare, t. j. 11. měrza, je, dali Bóh, w Drježdjanach sažo herbske kemschenje a to, kaž hewak, w khidznej zyrkvi, w tuthym drje najrjeñšim evangelskim Božim domje w Gaffkei. W nim chzedža žo Sserbjo popoldniu ½4 hodž. sažo seńčž. Pschi nětežiščich wostějnoscžach žu tute Boža žlužby sa wschéch, kiz pschi nich žobusktiuja, s nahladnymi woporami siednočene. Sserbški kantor, kiz se živojim rjanym, móznym, flincžazym hložom herbske khelusche ſanochuje a je, kaž tež wołtačnu liturgiju tot spocžatka hacž do kónza pschewodžuje, dostawa sa živoju žlužbu natwarjenja něhdje 20. abo 30. džél teho, khtož ma nětko sa elektřisku wjesbu wudacž. Hdžž žo pschi Božich žlužbach nasche herbske khelusche s wožebitej radoſcu a se sahorjenjom tak spewaja, so mózne psches wulke rumnoſce žyrkvije klineža, je to s wulkeho džela ſažlužba nascheho herbskeho kantora. Wón njeje, kaž tu w domiňne, s dobom tež organist. Organist na psichzelach khidzneje žyrkvi je muž klatwoneho mjenia a je psches živoje hudžbne wumělſtvo dalolo psches ſaſke mjesy ſnaty. Wón je žlepý a je hižo pschi lětach. Jego dolhe wložy žu naschere. Wscho, khtož na psichzelach hraje, hraje s hlowy. Wsché khorale pschewodža se živojimi žlepymi wóczkami s hlowy. Pschi herbskim kemschenju žo husto tež hložy spewaju, kiz Němz nima. Potom je nusne, so žebi organist zusy, originalny hlož předny na klawérje pschehraje. Wón je Němz, ma jako organist wulkeje khidzneje wožadu runje na njedželach džela doſč a tola živoje muſikolne wumělſtvo nam Sserbam do žlužby staji a na kajke wuſtojne waschnje! Schtož je zunje ſynti psichzelot a melodiye pod ruku wulkeho miſchtra na psichzelach wožebje pschi wudželenju Božeho wotkasanja žlyſchal, je lohko njesapomni. A schto dostenje tuton wumělſki starz sa živoju žlužbu? Wón, tón Němz, žluži Sserbam darmo s luboſčju i živojatemu ſtuſkej na herbskich džecžoch w zusbje. Wě loni w septembrje. Khidzny

zyrkvinh khör žo hotowasche na jědbu do Hollandskeje. Tam khidzne pſches živoje pobožne khelusche wjèle tykazow natwaricž. Organist mějeſche khör pschewodžowacž. Tazki daloki puch na dležschi čaž žada wjèle pschihotow, a tola nělotre wokonitnjenja do wotjedženja do dalokeje zusbý starý organist, kaž hewak, živoju žlužbu Sserbam na psichzelach dokonjesche. Wón njebě žaneho ſastupierja póglak, ale žlužesche nam žam. Tačo po kemschach s nim žlowežlo poręčač a žo jemu džakowach, wotmoltvi wón: Žslužu rad; herbske hložy žu mi lube a jich spěwanje. Snaju tež druhu žlowianstu rěč. Tuž mi tež herbske žlowa tak njesrosumliwe njejžu, kaž móhli žebi myſlicž. Tačo mloda džowka, kiz bě žlepeho stareho nana do zyrkvije pschi-wjedka, jeho ja ruku wsa a domoj wjedžesche, běch žyle hnuty a dopomnich žo pschi tuthym wobrasu se živjenja na tamne Batwołowe žlowa: „Nicžo wjazn žo njepyta na ſastojniku, hacž jeno so žwěrny namakaný budže!” Podobnje žluža wschitzh zyrkviní žlužobnizh, kiz žu s wutwacžom jeneho wschitzh Němz, pschi herbskich Drježdžanskich Božich žlužbach nimaše žyle darmo. Woni nam njedželske popoldnije wopruija a njestrošmja tola naſchu rěč. Tak žu nasche herbske kemschenja ſa wschéch, kiz tam žobu ſtutkuja, s mjenšchimi abo s wjetšchimi woporami ſiednočene. — Czim nusniſche je, so žo pschi pschihotach ſa tute kemschenje nicžo njestomži. Jenož, hdžž je Boža žlužba derje wopytana, hdžž žo ſdžerjež. Tehodla žo wschitzh evangelszh a khidznejanszh ſmyžleni Sserbjo naležnje porsch, so býchu živoje psichzelſtvo w Drježdžanach a wokolinje, wožebje tež starschi žlowe džecži, s luboſčju napominali, tute Boža žlužby w lubi macžernej rěči žwěru wopytacž. Hdžž tež je wjèle starých, luhyh Sserbow w Drježdžanach ſemrělo, je tola w poſledním řidžezatku wopyt ſedom wotebjerač. Drježdžanszh Sserbjo žu we wschéch wichorach poſledních lět živoje herbskej Božej žlužbje žwěrni wostali. Nowocžažný duch wotpada, wožebje we wulſich měſtach, jim njeje móz wěry a luboſče i Božemu žlowu s wutrobotu rubil. Pschezo sažo žm̄i s jich rta to wusnacze žlyſcheli: Hdžž žo nam Boža žlowo w drohej macžernej rěči předuje, potom nam je, kaž býchmy tu pod Božim žlowom w žwiaſtej hodžinje sažo žwój khidznejſki žlub ſa živjenje wobkručzili. a kaž bý napominajo a ſ duchom modlitwy ſ rowa won žwěrny hlož lubyh pobožnych starschich ſaž ſ nam rěčač. Schtó wě, ſa ſelko Sserbow w zusbje žu runje tute herbske Boža žlužby ſa duschu w ſpystowanjow polnym čažku jandželsku žlužbu dokonjate a pschi wěry herbskich wótzow mlodschi narod ſdžerjež pomhače. Ale nětko hrosy strach ſa pschichod. Muſa wožebje we wulſich měſtach je pschezo wjetſcha. Drohota džení wote dnja hladajzy pschibhiva. Wjesba do ſrježdžiſný města je ſ kóždym měžazom dróžicha a tola, ſelko jich tam je, kiz džrbja ſa wschédny Boži khleb ſ kóždej hriwnicžku ſutowacž. — Czim nusniſche žu napominanja ſ luboſe domiňh: Wž, naschi žwěrni w zusbje, dajež radscho čežlu tradacž, ale niz dusch. Schromadžujež ſo pschezo ſ nowa pod ſchkit teho, kotrehož luboſč njeje wuhaſnýka, tež niz w čažku, hdžž kóždym to živoje pyta, a kotrehož kralowſla móz njebu pschekrotſchena a naſemjena, hdžž bučku ſemſke tróny ſpwalane, wo kóžymž w naſchich wěryžhlnych a nadžijewježelých kheluschach ſpewamž:

Wón lóft a wětry wodži,
Tež wotkasanje mróčzele.
Pucž, po kóžymž ſo kódži,
Tym žwojim ſjewicz wě!

Žyle herbske evangelske duchownſtvo w Gaffkei a tež w Brusſei ſo načenje profy, ſo chyžko Drježdžanske kemschenje hižo do předka na njedželi Reminiscere a tež Oculi na žwiatym měſeſe

wosjewicž a ſ woprytej ſemſhov wutrobnje napominacž a to niz jenož ſa předowanje, ale wožebje tež ſa Bože blido. Hdyž wopryt hewač wotewſat njeje, nadpadne je tola gnadniſche woždelenje ſa Božim blidom. Psched 30 létami bě ſpovjednych w Drježdjanach w pičerku pſchi kózdym ſemſchenju na 160 wožbow, psched 10 létami na 120 ſpovjednych, nětko jenož hiſcheze na 95 ſpovjednych. Nasch ſenje prožy někotre hoždiny dc živojeje žmijercze: „To činče ſ mojemu wožomjenju!“ Je tón ſ zjala hiſcheze ſchecžian, kž tež ſa tutu požlednju proſtrou naſcheho Šbožnika žaneho wucha a ſa duchowne žohnowanja Božeho wotkaſanja žaneho ſhrošymjenja wjazy nima?! Bože dla a naſchich duſchow dla, wž ſſerbio w domiſnje a wž ſſerbio w zuſbje, my nočzem ſrōčzo hiež w naſchim duchownym živjenju, ale ſ Bohom do předka.

D.

Zyrkej a ſtat.

Nuſa mjes evangeliſimi duchownymi ſakſkeje pſchibera. Drježdjanu maju něhdje 100 duchownych. 20 ſ nich dželaju hiſe w pičarňach a bankach, jedyn jako fabrikař. Džela živojeho ſtojnſtwa moža jenož pſchipódla ſastavacž. Podobnje je to w Lipſku, haj po zjale ſakſkej. Na wžach dželaju ſararjo wožebje poča ſahrodnikow a w podkopkach; jedyn je ſ dohlađowarjom ſkladom we wulkej fabriž. Něhdje w ſakſkej Hornjej Lužiž je zyrkvine ſaſtupjeſtvo dohody duchowneho do zjala wuſhmórnýlo, dokelž je pjenježna nuſa pſchewulka. Farar tam do pičarňje ſhodži, w ſotrejž 8 hoždin džela. Pſchi tým pak ſebi wot njeho žadaju, ſo by kaž předny předoval, ſchecžil, wěrowal, ſhoweral a pačerſke džecži roſwucžowal, po taſkim dwě zjale povolani wuſtonjal. Po 8 hoždinském dnju džela hiſcheze jedyn nôzny džen džela a ſa tole požlednje žaneho ſarunanja. — Tu pſchewoſmje a nježny tak někotry ſarar taſku czežu bjes ſkorženja a morčtanja, ſo by wožadže hiſcheze wjetſich czežow ſalutowal. Pſchicžina ſarkeje nuſy je wožebje zyrkvi njeſchecželne ſtejnichcžo ſakſkeho ſta ſožebje we pjenježnych vězach. Haj, ſamo tak je, ſo je němſki wulkoſtat ſakſkej wuſhnoſeži pjenjeſy ſa zyrkej a jeje nuſne potrjeby poſticežil a — wuſhnoſcž njež pſchijala. Tuž žadyn džiw, ſo to ſ zyrkvinem ſožesami klaza. Tola njeſabudžmy, ſo maju tež wožadu ſame tu husto-dojež winy wjele, wožebje hdyž ſarke ſežomnoſež ſa čaſej pſchiměrjeny pjenjeſ njeſchenaſeja a hdyž placžiſny ſa zyrkvine džela, kaž ſhoweranja atd. njeponoſchuj, kaž ſebi tuſhwilne placžiſny to žadaja. —

Hdyž je tutón wožras ſrudžaz, tak njeponořahuje tola tež ſvježelazeho. To je ta wožada, kotaž dobrovolnje datwanje ſběra pak w ſicže, pak w pjenjeſach a to pak ſa zyrkej a jeje potrjeby, pak ſa wožadne potrjeby ſa dohody duchownych. —

S blifka a ſ daloka.

Maleshež. W naſchej wožadže ſo, da-li Bóh, nježelu Reminiſcere a hledowazaj dnjej wožadna evangeliſati ſa ſazija wodžerži. Na pſcheproſchenje zyrkvinskeho pſchedſtejičeſtwa ſ. farar Dom a ſchla ſ Buděſez ſ nam pſchinidže, ſo by we předowanju a tſjoch wjecžornych pſchednoſchlaſt ſ nam řečzař. Pſchir. bližſe „Zyrkvi. potwjeſcze“ w ſſ. N.! Njež ſo wſchitzh wožadni hotuja ſo pſchi tým woždželicž ſe wſchitkimi druhimi, kž maju abo mějachu tu ſwoj dom a wožebity ſwift ſ naſchej wožadu.

Kollekta ſa evangeliſle zyrkvine nowinaſtvo ſakſkeje ſběra ſo dženža. Nježhli w Božim domje byt, donjež ſwoj dar

l duchownemu! Tež tvoj dar je nuſny ſa tutu jene wožebite dželo hiſchežanskeje zyrkvi w naſchim kraju! Dvojaci je naďau, kotaž ma naſche evangeliſle nowinaſtvo ſe žwojimi zyrkviniſmi a wožadnymi a nabožnymi ſopjeňkami a čaſhovizanti dopječnicž. Pſchihadžecž dýrbja tute porjadnje ſ tím, kotaž ſo ſ zyrkvi a Božemu ſtowu džerža, ſo bydu jich pouwuzale, ſwjeſlate, jim poujedale, a roſpratviate a tak wjasaſte ſwjaſt mjes ſenotliwymi krucžiſhi a krucžiſti, a ſažo ſhodžicž dýrbja tute pſches zjaly kraj a lud a pſtač, wabiež tych, kž naſdala ſteja, pouwuziež a pſchewdežiež tych, kž napschecživo ſteja, pſchewinyc̄ a dohyc̄ tych, kž pſchecživo wěrje a zyrkvi wožuja. Schtò džyti prajež, ſo tole njeje nuſne a wažne! Tuž pak pomhajmy naſchim ſerbifim a němſkim nabožnym ſopjeňkam, ſo mohle muſonjeſ ſuto dželo nam a naſchenu ſyłemu ludej ſ ſpomoženju, Bohu ſ czeſceži! Tež ſ tutym dopjelnjam ſenjeſowym ſa ſawostajenym testament, jeho nižioniku pſchifaſnu ſ Mateja požlednjeho ſta‐va: „Džicže a wužeže wſchitkých ludži!“ Mohl ty to naſad woſtač? Wěſcež niz! Tuž ſkładuj dženža. — A njeſapom ſo tež tón druhí pucž pomožy: Čítaj ſam a ſtaraj ſo wo to, ſo pſchewo wjazy jich čítia tute ſopjeňka! „Pomhaj Bóh“ tola hižo maſč a tež „Mižionifki Wožok“?

Zyrkvini paduſchi ſu druhí ſrōč ſubekſi domi domach pýtali. Prjedy běchu ſchijowanemu, kotaž tam we wulkej poſtavje wiſasche a kotaž bě ſ dopominjenju na padnjenych wěnowany, hlowu wotbili a kradnyli. Nětk ſu drohotny ſtarý wožras, kotaž poſhovanje Šbožnika poſaſowaſche, wureſali a ſobu wſali. Paduchoſ ſu ſajeli, wožras pak hiſcheze nimaju. — Tehorunja ſu paduſchi w Zwitowje, Hornim ſaru a we Mižlareuth w zyrkvjach pobyli a kradnyli. W Hornim ſaru paduchoſ wuſhledžichu a rubjene woſtarne žudobja ſažo doſtachu; w Mižlareuth doſtachu je drje tež wročzo, tola roſbite.

Rom njeje wjazy to „město zyrkvi“, kaž bu mjenowane, dokelž běſche we nim najwjažy domow ſa Bože ſlužby. Newyork to nětkle je. Tuto amerikanske město ma tu ſhiviu 1344 Božich domow. ſ tým je Rom wo wjele pſchetrjechilo. Rom ma „jenož“ 366 zyrkvi a ſkapalow. ſ tutym 1344 Božich domow ſluſčha jich 916 protestantiskemu, 321 katolikemu a 97 židovskemu wěrywusnacžu. Mjes protestantami maju jich ſažo Epifopalianojo 213, Lutheransž 170, Methodistojo 137, Preſbyterianansž 146, Baptistojo 105 a Reformirovani 105 zyrkvi. Kaž widžiſch, je Newyork tež w tutym naſtupanju amerikanske.

M. w Ba. ſa Remin.

K. w N. ſa Oculi.

Biblija — čaſh — člowjef.

Džewjatý týden, wot 25. februara hač do 3. měrza.

25. Reminiſcere: Luf. 9, 51—56. — ſh. 27. — Mat. 6, 24—34.
26. póndžela: Pſalm 130. — ſh. 205. — Mat. 7, 1—14.
27. wtora: Pſalm 123. — ſh. 208. — Math. 7, 15—29.
28. polutna ſrjeda: 2. Kor. 7, 10. — ſh. 222. — Mat. 8, 1—17.
1. ſchitwórk: Mat. 11, 28—30. — ſh. 413. — Mat. 8, 18—34.
2. pjat̄: Pſ. 77. — ſh. 211. — Mat. 9, 1—17.
3. ſobotá: Pſ. 71. — ſh. 588. — Mat. 9, 18—38.

Samolwity redaktor: farar W̄rgač w Nožacžizach.

Czisčej ſmolerjez knihu ſiſhczetnje a knihačnje, ſap. druſtvo ſ webm. rukovanjom w Budyschinje.